

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevcova hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrta leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5.60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inerate, naročnino, reklamacije pa na upravnništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovoljivo frankirati. Brezimi dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštne proste. — Inerati: štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plaćujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavi: „Sava“, Kranj. Čekovni račun pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Vojna z Italijo.

Trikrat napadli Mrzli vrh.

Dne 1. oktobra.

Na tirolski in koroški fronti so se vršili včeraj le topovski boji. Navale na naše utrjene črte zapadno od Bambachgrabna, o katerih smo že poročali, so odbili vrli solnograški strelci. Včeraj zjutraj so Italijani trikrat brezuspešno napadli Mrzli vrh in jugozapadno pobočja tega hriba z močnimi silami. Pri tem so imeli jako težke izgube. Poskusi, napasti posamezne točke tolminskega mostišča, so bili opetovano kakor vedno odbiti.

Bitka pri Tolminu postaja vedno ljutejša, kmalu doseže svoj višek. Sovražnik je imel pri dosedanjih napadih velike izgube. Vsekakor pred ostrejšim letnim časom hočejo na vsak način pri Tolminu severno in južno Italijani kaj doseči.

Pri Rocegnu so se Italijani klali med seboj.

Dne 2. oktobra.

Na tirolski fronti so se vršili včeraj v splošnem le topovski boji. V okolici, vzhodno od Sepra—Cormella (severno od Ronceгна) je bilo slišati v noči na 1. oktober živahno streljanje s pušk. Na naši strani se tega boja nobene čete niso udeležile. V ozemlju Christallo smo zvečer na kratko zavrnili napad alpskega oddelka na sedlo med Rauchkoffelom in Sbhönleitenwand.

Enaka usoda je zadela na koroški fronti opetovane napade proti našim pozicijam na Marlurchu in zapadno od Bambachgrabna (severno Pontablja).

Konec velikega italijanskega napada na Doberdob.

Dne 3. oktobra.

Včeraj pred zoro so se grupirali Italijani k velikemu napadu na severozapadni odsek Doberdobske vis. planote. Naša artiljerija je napadalne čete s svojim ognjem napadla ter jih večinoma razpršila. Tako se je končalo sovražno podjetje z navalom enega bataljona ob cesti Zdravščina—Sv.

Martin. Ta naval in podoben proti opoldnevu izvršeni napad smo odbili. Ravnotako so se ponesrečili sovražnikovi poskusi prodirati vzhodno od Redipulja.

Izvestna kretanja za sovražnikovo fronto in živahni promet na benečanskih železnicah smo dobro opazili.

Ljuti boji v tirolskih gorah, kjer Italijani niso dosegli nobenih uspehov.

Dne 4. oktobra.

Na tirolski fronti razvijajo Italijani živahnije delovanje, ki je povzročilo na visokih planotah Folgaria in Lavarone večje še trajajoče boje. V Tonalskem ozemlju smo krvavo odbili včeraj zvečer po ljutem topovskem ognju pričeti sovražni napad na vrh Albiolo. Na visoki planoti Folgaria so se nahajale naše pozicije na Plautu (severno od Monte Maronia) od ranega jutra pod brzostrelnim ognjem težkih in srednjih topov. Dopoldne so navalili pripravljene oddelke sovražne pehote k brezuspešnemu napadu. Zvečer je ponovil sovražnik svoj napad z močnimi, večinoma iz besaljskih in alpskih čet sestavljenimi silami ter se je zelo približal našim oviram. Ponoči se mu je posrečilo zavzeti neko provizorično utrjeno oporišče. Naše čete pa so ga po trdovratnem, do samega jutra trajajočem boju vrgle zopet ven. Tako so ostale vse pozicije v naših rokah. Na Lavaronski visoki planoti je prisilil prodirajočo sovražno pehoto že naš artiljerijski ogenj, da se je morala z velikimi zgubami umakniti. Tudi v prostoru Buchenstein smo na enak način preprečili prodiranje slabjših sovražnih oddelkov.

Oddelki nekega italijanskega črnovojniškega polka so napadli Doberdob.

Dne 7. oktobra.

Bojevanje na jugo-zapadni fronti se je včeraj omejilo na običajne topovske boje. Le proti severnemu delu Doberdobske planote, pri Petovlju so poskusili oddelki nekega italijanskega polka

mobilne milice izvršiti napad. To podjetje se je popolnoma ponesrečilo. Naše čete so pognale ponoči sovražnika čez same pozicije njegovih prednjih straž.

Novi italijanski mornariški minister.

Podadmiral Camilo Corsi je imenovan za mornaričnega ministra. V glavnem stanu je prisegel v roke kralja. Corsijevo mesto poveljnika eskadre dreadnoughtov vzame najbrže podadmiral Cutinelli, poveljnik v Benetkah.

Izpremembe v italijanskem oficirskem zboru.

Uradno se razglša: Trije generallajtnanti kakor tudi šest generalmajorjev je stavljenih na dispozicijo. Trije generallajtnanti so imenovani za poveljnike zborov mobilne armade, 14 generalmajorjev je povišanih za generallajtnante in devet polkovnikov za generalmajorje.

Tudi na višjih mestih v mornarici važne izpremembe.

„Corriere della sera“ govori v posebnem članku o nalogah novega mornariškega ministra Corsija ter pravi, da vojna mornarica pod vodstvom vojvode Abruškega bo pokazala sposobnost in vrlost poveljnikov in moštva, ali v arzenalih, v ladjedelnicah, v obrežni obrambi, v aviatiki, v osrednji upravi, v tovarnah za orožje in municijo in v drugih službenih panogah treba mnogo obnoviti in mnogo izboljšati. Novi minister je že odstranil brezobzirno z visokih mest vse nepotrebne ljudi, odgovorne za mnoge dosedanje napake. Čuje se, da tudi šef generalnega štaba, Thaon de Revel v kratkem zapusti svoje mesto.

Italijanske laži o zastrupljeni vodi.

V italijanskem časopisju se nahaja poročilo iz kraja Morbegno v Furlaniji, nahajajočega se v vojni zoni, v katerem se trdi, da je neki, po imenu navedeni italijanski vojak, umrl vsled tega, ker je vžil zastrupljeno vodo. Nato sledi izrecna generalna trditve, da Avstrijci zastrupljajo vodnjake. To nesramno obrekovanje, katerega ne verjamejo najbrže niti v Italiji, stavi v vedno slabšo luč način časnikarskega vojevanja našega nekdanjega zaveznika.

PODLISTEK.

G. de Maupasant.

Groza.

Po obedu smo šli na krov. Pred nami je nepremično ležala široka gladina južnega morja, na katero je tih mesec razlival svoje blede žarke. Orjaški parnik je vozil mirno in izhlapeval veliko, črno kačo dima. Za nami pa so valovi, razorani po mogočnem propelerju težkega parnika, kipeli in šumeli, divje in belo, kakor morje penečih se mesečnih žarkov.

Stali smo — šest ali sedem nas je bilo — v tihem občudovanju ter zrlj tja v daljno Afriko, proti kateri smo jadrali. Poveljnik, pušč smodko, je hipno nadaljeval že pri obedu pričeto zabavo: „Da, oni dan me je bilo groza! Moj parnik je bil, z orjaško skalo v črevih, skozi dolgih šest ur v najstrašnejšem viharju. K sreči nas je zagledala proti večeru neka angleška ladija, ki je vozila premog ter nas je rešila.“

In stopil je med nas velik mož zagorelega obraza in resnih potez, eden onih ljudij, katerim se pozna, da so prepotovali daljne neznane dežele v vednih nevarnostih in katerih oko je v svoji globini ohranilo še nekaj teh čudnih pokrajin, katere je gledalo. Stopi med nas mož, katerega se mora smatrati za hrabrega, da celo držnega in reče: „Vi trdite, gospod poveljnik, da vas je bilo groza — jaz tega ne verujem. Motite se v pomenu besede in v občutku, ki vas je obšel. Energičnega človeka ni v očigled največje nevarnosti

nikdar groza. Morda je razburjen, osupel, bojazljiv, ali groza, to je nečaj drugega.“

Smeje mu odgovori poveljnik: „Lahko mi pri vragu verjamate, da me je bilo takrat groza.“

Mož z bronastim obrazom se oglasi počasi: „Dovolite mi, da vam pojasnim. Groza, in tudi najdrzovitejši ljudje jo lahko občutijo, je nekaj strahovitega, je kakor hipna odrevenelost duše, kakor grozoviti krč misli ter srca, in že pri spominu nanjo nas lahko prevzame strahotni občutek. Takega občutka pa nimamo, ako smo hrabri, niti pri napadu, niti v očigled neizogibne smrti, niti pri vseh znanih slučajih nevarnosti. Grozo občutimo le pri gotovih, nenavadnih okolščinah, pod gotovimi tajinstvenimi vplivi, pred nepoznanimi strahotami. Resnična groza je nekaj, kakor reminiscenca na fantastične slutnje predživljenja. Človek, ki veruje na duhove ter misli, da zagleda sredi noči prikazen, bo morda občutil grozo z vsemi njenimi neizrekljivimi strahotami.“

Bilo me je groza nekoč ob belem dnevu, deset let je sedaj tega, ter v zadnji zimi v neki decemberski noči.

In vendar sem prebil marsikak doživljaj, ko mi je pretela smrt. Nekoč so me pustili počestni roparji ležati kot mrtvega. Kot upornika so me obsodili na vislice in ob čilenski obali so me vrgli nekoč čez krov. Vsakokrat sem se smatral izgubljenega in udal sem se brez strahu, da, skoraj brez obžalovanja v svojo usodo.

Groza je nekaj drugega!

Obšla me je nekoč v Afriki, vzlic temu, da je hčerka severa. Sólnce jo vobče prežene kakor

meglo. Le pomislite, gospodje, pri orientalcih ne velja življenje mnogo in človeka pripravite kmalu do tega, da je žrtvuje. Noči so tam jasne, brez vseh prikazni, in duše ne poznajo temnih fantomov, ki nam na severu teže možgane in srce. Morda se pozna v orijentu strah a, ne groze.

Na afričanskih tleh se mi je pripetilo sledeče: „Premeril sem širne puščave južno od Quargle, ki je ena najčudovitejših zemeljskih pokrajin. Saj poznate enobarven in enakomeren pesek ob brezemjni obali oceana. Mislite si sedaj, da je ocean sam postal pesek v času, ko ga je razburkal orkan. Predstavljajte si molčeč vihar nepremičnih valov rumenega peska! Kakor gora so visoki, ti neenakomerni valovi, divjih oblik kakor razdraženo vodovje, kakor obrobljeni s penečimi vodnimi biseri. Na to besno, toda nemo in nepremično morje razliva žgoče južno solnce svoje neizprosne, navpične žarke. Nепrestano je treba plezati po teh zlatih peščenih valovih navzgor in navzdol, brez miru in brez sence. Konji hropejo ter se vdirajo do kolen, si pomagajo z neizrecno težavo navzgor, da ob nasprotnem pobočju teh čudovitih gričev zopet zdrknejo opotekaje se navzdol.“

Bila sva dva prijatelja. Sledilo nama je osem spahijev in štirje velblodi s svojimi gonjači. Nisva več govorila, popolnoma izmučena od vročine in izsušena od žeje, kakor žareča puščava. Hipno pa je nekdo izmed gonjačev čudno zakričal. Vsi smo obstali kakor nepremični, iznenadeni po nepojasni prikazni, ki potnikom onih pokrajin ni neznana.

Nekje, čisto blizu nas, a vendar popolnoma nedoločno v kakšni smeri, je bobnal tambur, ta-

Avstrijsko-srbska vojna.

Naša artiljerija ob Savi.

Na savski fronti, blizu izliva Kolubare, so naše baterije, odgovarjajoč na sovražni artiljerijski ogenj, uspešno obstreljevale pozicije srbskih čet.

Boji na Črnogorski fronti.

Pri Gorazdi smo pognali črnogorski, kakih 300 mož broječi oddelek v beg. Vzhodno od Trebinja so izvršile naše čete, podpirane od ognja zapornih trdnjav, izvidni pohod na črnogorsko ozemlje. Napadle so sovražne predstraže ter nekatere uničile.

Četovanje po srbskem ozemlju.

Dne 5. oktobra.

Naše čete so se podale od meje ob Drini na četovanje po srbskem ozemlju. Pripeljale so vjetnike seboj. Sicer nobenih posebnih dogodkov.

Ruska municija za Srbijo.

„Daily Express“ poroča, da so Rusi pred kratkim poslali po Donavi štiri parnike in 16 to-

vornih čolnov, polnih vojnega materiala, topov in municije za Srbijo.

Naše in nemške čete so vdrle čez Drino, Savo in Donavo v Srbijo.

Dne 7. oktobra.

Avstrijsko-ogrške in nemške vojne sile so včeraj med izlivom Drine in Železnimi vrati na številnih točkah izsilile prehod čez savsko in donavsko črto. Srbski sprednji voji so bili vrženi nazaj.

Bombe v Nišu.

Dne 4. oktobra dopoldne je prišel nad Niš letalec in je vrgel v sredino mesta več bomb, ki so šest oseb zadele.

Angleški oficirji v Srbiji.

Iz Bukarešta javljajo, da je prišlo več višjih francoskih in angleških oficirjev čez Solun v Niš. Od koder so odpotovali v glavni stan v Kragujevac. Ti oficirji so bili doslej pri generalnemu štabu dardanelske fronte.

lami, uporabljajoč silno mnogo municije. Bil je povsodi s težkimi izgubami odbit. Mestoma je prišlo do srđitega boja na nož, na pest, tako pri Olici se je z običajno hladnokrvnostjo postavila proti Rusom liniška divizija. — Vjeli smo okrog 800 mož in več častnikov. Severo-vzhodno Kolkov, na obeh straneh železnice iz Zarnov v Kovel, je prišel sovražnik na posameznih točkah na zapadni breg Stira. Od avstro-ogrskih in nemških sil izvršeni protinapad uspešno napreduje. Avstro-ogrski bataljoni so iztrgali Rusom žilavo branjeno vas Kulikovice ob Stiru ter so vjeli 200 sovražnikov. Nemške čete so pregnale sovražnika iz njegovih pozicij pri Čartorijsku.

Nova ruska ojačenja na besarabski in vzhodno-gališki fronti.

Iz Črnovic poročajo: Rusi so pripeljali na svojo besarabsko in vzhodno-gališko fronto nova ojačenja, obstoječa večinoma iz neizvežbanih donskih kozakov.

Uspeh Nemcev pred Dvinskom.

Dne 7. oktobra.

Pred Dvinskom je vdrila armadna skupina generala feldmaršala von Hindenburga 6 km na široko v sovražno pozicijo. Južno od Drisvijskega jezera je sovražnik potisnjen še bolj nazaj. Neka atakirujoča ruska kavalerijska brigada je bila postreljena. Med Boginskim jezerom in okolico pri Smorunu so Rusi ponovili svoje, s težkimi izgubami združene poskuse predreti našo fronto. Ti poskusi so se brezizjemno, deloma v bližinskih bojih ponesrečili. Vjetih je bilo 11 častnikov in 1200 mož.

Pri Raggasemu (ob zalivu Rige) so naše na kopnem stoječe baterije težko poškodovale neko rusko torpedovko.

Kredit Rusiji.

Kakor javlja „Times“, je imel obisk ruskega finančnega ministra ta uspeh, da je začela angleška banka pripravljati dela, da se dovoli Rusiji trgovskega kredita 20 milijonov funtov šterlingov.

General Kuropatkin.

General Kuropatkin je imenovan za zapovednika grenadirskega zbora.

Boj za sklicanje dume.

Vsi ruski listi prijavljajo članke, ki se bavijo z brzobjavnim vprašanjem v Londonu mudečega se ruskega finančnega ministra Barka o potrebi zopetnega sklicanja dume. Pozornost vzbuja v „Reči“ naznanjena izjava Sazonova, s katerimi je dal ruski minister zunanjih del precej jasno razumeti, da smatra tudi on odgoditev dume za hudo politično napako. Goremykin je zdaj popolnoma osamljen, velikanska notranja napetost pa sili na odločitev. Prihodnji dnevi prineso ali odstop Goremykina in zopetno sklicanje dume ali odstop vseh drugih ministrov in takojšnjo vrnitev Barka iz Londona.

Vojna z Rusijo.

Posamezni ruski napadalni poskusi so se ponesrečili.

Dne 1. oktobra.

V vzhodni Galiciji se ni zgodilo ničesar posebnega. Pri Novem Aleksinjecu se je ponesrečil ruski napadalni poskus v našem artiljerijskem ognju že, ko so ga pripravljali. Ob lkvi in v ozemlju trdnjav se položaj ni izpremenil. Ob potoku Korminu so pridobili zavezniki znova na prostoru. Ruski protinapadi so bili odbiti. Pet avstro-ogrskih eskadronov je vjelo pri nekem takem sovražnem sunku 2 častnika in 400 mož ter ugrabilo 1 strojno puško. V bojih zadnjih dveh dni smo vjeli v tem prostoru 10 častnikov in 2400 mož.

Napadi na nemški centrum so se razbili.

Dne 1. oktobra.

Zapadno Dvinska pri Grendsenju smo jurišali še eno sovražnikovo pozicijo. V bojih vzhodno od Madziola ter na fronti pri Smorgonu in Višnjevu so se ponesrečili ruski napadi s težkimi izgubami. Armadna skupina je vjela včeraj 1360 sovražnikov.

Na armadno skupino generala feldmaršala princa Leopolda Bavarskega ponavlja sovražnik svoje brezuspešne delne napade. Vsi navalili so odbiti. Šest častnikov, 494 mož in šest strojnih pušk je ostalo v naših rokah.

Rusi poraženi pri Černiču.

Dne 2. oktobra.

Severno od Postavov se vrše kavalerijski boji. Južno od Naroškega jezera pri Stjagli in vzhodno od Višnjeva smo odbili ruske navale. Po neuspehih dne 30. septembra, pri katerih je imel velike izgube se sovražnik ni več lotil močnejših napadov. Naše čete so vjele včeraj pri Smorgonu 3 častnike, 1100 mož ter ugrabile 3 strojne puške.

Pred fronto armadne skupine generala feldmaršala princa Leopolda Bavarskega je vladal v

jinstveni tambur teh puščav. Bobnal je razločno, kmalu živahneje, kmalu vibrirujoče, kmalu slabotneje, prenehal je in zopet začel s strahotnim bobnanjem.

Arabci so se prestrašeno pogledovali in nekdo izmed njih je rekel v svojem narečju: Smrt je med nami! In v tem hipu je padel moj tovariš, moj prijatelj, moj brat po nagnjenju raz konja. Solnčarica ga je vrgla na tla.

V sledečih dveh urah, ko sem se zaman trudil, da bi ga spravil zopet v življenje, sem moral neprenehoma poslušati nepojmljivo strahotno bobnanje tamburjevo. In čutil sem, kako mi je vzpričo ljubljene mrtveca v tej zažgani, med štiri gore žerjavice stisnjeni luknji, lezla v kosti groza, prav strašna groza, medtem, ko mi je neznan odmev, dvesto milj od vsake naselbine, neprestano metal v uho vedno bolj divje tamburjevo bobnanje.

Ta dan sem umel, kaj se pravi groza . . . še bolj sem jo občutil drugikrat.

Poveljnik prekine pripovedovalca: „Oprostite, gospod, ali tambur? Kaj pa je bilo to?“

In potnik mu odgovori: „Tega ne vem. Nihče tega ne ve. Vodniki karavan, ki jih večkrat preseneti ta prikazen, pripisujejo to vobče poostrenemu, večkrat se ponavljajočemu odmevu, ki nastane na ta način, da padajo zrna peska, ki jih odnaša veter na posušeno listje zelišč. Zakaj ta pojav se opaža vedno le v neposredni bližini malih, od vročine kakor pergament izsušenih rastlin. A to sem izvedel šele kasneje. Dalje.

splošnem mir. Tudi tu se odreka sovražnik nadaljevati svoje napade. Pred našimi četami leži mnogo padlih sovražnikov.

Armadna skupina generala von Linsingena, je v naskoku osvojila sovražne pozicije pri Černiču (ob Korminu). Sovražnik je bil vržen proti severu. Pustil je 1300 vjetnikov v naših rokah. Na drugih točkah fronte smo vjeli nadaljnjih 1100 sovražnikov. Pri armadi generala grofa Bothmerja so poskusili Rusi v noči od 29. na 30. september predreti naše črte, zapadno od Tarnopola. Poskus se je z zelo znatnimi izgubami za sovražnika popolnoma ponesrečil. Le ena naša divizija je pokopala dosedaj 1168 Rusov, 400 do 500 jih leži še pred fronto. Vplenili smo mnogo pušk.

Boji ob potoku Korminu so se nadaljevali. Nemške in avstrijske čete so vrgle sovražnika iz vasi Černič, za katero so divjali zadnje dni vroči boji. Število vjetnikov o katerih se je že poročalo se je zvišalo na 5400. Naša konjenica je bila kakor običajno se boreč peš, na tem uspehu slavno udeležena. Sicer je potekel včerajšnji dan na severovzhodu brez posebnih dogodkov.

Dne 3. oktobra.

Izmučeni vsled mnogih brezuspešnih izgub, polnih napadov, ki jih je izvršil prejšnji dan, je sovražnik včeraj opustil zadnji breg dolnjega potoka Kormina. Sicer je na severovzhodu položaj neizpremenjen in se ni ničesar posebnega pripetilo.

Daljni ruski umik.

Vsi petrograjski časopisi pripravljajo javnost na možnost daljnjega ruskega umika. Razglasi na petrograjskih kolodvorih javljajo, da je obnovljen osebni promet z Revalom, Baltiškim Portom in Minskom. Gubernija Volinij je bila zadnjo soboto podrejena vojaški oblasti in so ostanki civilnih oblasti odšli v Kijev.

Rusi so navalili med Postovi in Smorgonom na Hindenburga.

Dne 4. oktobra.

Rusi so pričeli včeraj po izdatni artiljerijski pripravi skoro na celi fronti med Postovi in Smorgonom v gostih trumah napad, ki se je z izredno velikimi izgubami razbil. Ponočna delna podjetja so bila takisto brezuspešna. Tudi jugozapadno od Lenevadena (ob Dvini) smo odbili sovražni sunek.

Napadi na Hindenburgovo armado.

Dne 5. oktobra.

Po svojem porazu dne 3. oktobra so ponovili Rusi včeraj svoje napade na naše pozicije le s slabimi močmi. Bili so z lahkoto odbiti. Pri ostalih armadnih skupinah se ni nič zgodilo. Ruske patrolje nosijo, kakor je nesporno dokazano, nemške čelade, da bi prevarile naše čete. Samoposebi umevno je, da postopamo s takimi ruskimi vojaki ako nam pridejo v pest, po vojnem pravu.

Boji pri Černovicah.

Severno-vzhodno Černovic je bil artiljerijski boj. Rusi so potratili mnogo municije ne da bi bili dosegli najmanjši uspeh. Mnogo ruskih izstrelkov je padlo na romunsko ozemlje in napravilo tam mnogo skode. Danes trajajo artiljerijski boji ves dan.

Ukaz carja zmanjšuje izdatno cenzus izobrazbe za vstop v oficirske šole.

Pri Dubnu in Putilovki so bili vsi ruski napadi krvavo odbiti.

Dne 7. oktobra.

Ob besarabski meji in pri Kremenjecu v Voliniji smo odbili več ruskih napadov. Sicer je vladal na vzhodno-gališki fronti in ob lkvi mir.

Severno od Dubna in ob Putilovki je napadel sovražnik na številnih točkah in z močnimi si-

Francosko angleška ofenziva.

Francoski poizkusi.

Dne 2. oktobra.

Angleži so danes ponoči poizkušali osvojiti s protinapadom ozemlje, severno Loosa, ki smo ga jim v bojih zadnjih dni zopet odvzeli. Poskus se je ponesrečil s težkimi krvavimi izgubami za sovražnika.

Francoski napadi, jugo-zapadno od Angres, vzhodno od Souchez ter severno od Neuville, so bili odbiti. Število vjetnikov, ki so jih ugrabile dosedaj naše čete v tem francosko-angleškem napadnem odseku, se je zvišalo na 106 častnikov in 3642 mož. Strojnih pušk smo vplenili 36.

V Champagni so napadli Francozi opoldne vzhodno od Auberive v široki fronti. Napad se je ponesrečil. Le na enem kraju je vdril sovražnik v našo pozicijo. Badenski telesni grenadirji so prešli k protinapadu ter so vjeli 1 častnika in 70 mož. Kar je sovražnikov še ostalo, so bili ubiti. Francoski napadi, severno od Le Mesnila in severozapadno od Ville sur Tourbe, so bili odbiti. Pri zavrnitvi teh napadov, severo-vzhodno od Le Mesnil, se je posebno odlikoval rezervni polk št. 29. Skupno število vjetnikov in plen iz bojev severno od Arrasa in v Champagni je doseglo včeraj 211 častnikov, 10.721 mož in 35 strojnih pušk.

Brodovje letal, ki se je dvignilo v Parizu, da z bombami napade Laon, je povzročilo smrt ene žene, enega otroka, ter težko poškodbo enega meščana tega mesta. Naši obrambni topovi so južno od Laon eno letalo sestrelili; letalca sta bila vjeta. Neko drugo letalo je strmoglavilo nad Soissonom, goreče na tla.

Novi angleški navalili pri Loosu ter francoski napadi pri Souchezu.

Dne 3. oktobra.

Sovražni monitorji so popoldan brez učinka obstreljevali okolico Westende—Bad. Ponovni an-

gleški poskusi ponoči zopet osvojiti severno od Loosa izgubljeni teren, so se popolnoma ponesrečili. S težkimi izgubami po mestoma srditih bližinskih bojih je sovražnik svoje napade tukaj opustil. Vzhodno od Soucheza se je ponesrečil francoski naval, navzlic vporabi znatne množine plinovitih granat. Sovražni napadalni poskus iz Neuville proti višinski poziciji vzhodno od tam je bil z močnimi izgubami za sovražnika odbit. V ponočnem boju z ročnimi granatami, ki je sledil napadu, smo izgubili 40 m dolg del našega jarka. Francoska pehota včeraj svojih napadov v Champagni ni ponovila. Sovražna artiljerija pa je streljala z menjajočo silo naprej. Severno od Le Mesnil smo vrgli sovražnika iz nekega proti našim pozicijam molečega jarka, pri čemer je izgubil tudi mnogo vjetnikov. V boju z ročnimi granatami za pozicijo severozapadno od Ville sur Tourbe smo ostali mi močnejši. Sovražni aeroplani so ponovili svoje napade na Laon in Vouziers. V obeh krajih so zahtevale bombe zopet več civilnih oseb kot žrtve. V okolici Rethel smo prisilili francoski zrakoplov „Alsace“, da se je moral spustiti na tla. Posadka je vjeta. Danes ob 8. uri 30 minut dopoldne so bombardirali francoski letalci nevtralnno mesto Luxemburg. Dva luxemburška vojaka, neki delavec in neko kmečko dekle so ranjeni.

Italijansko vojaštvo v Franciji.

Po zanesljivih poročilih je zatvoritev francoske meje v zvezi s transporti italijanskega vojaštva. Prebitje se naj zgodi na zapadu na vsak način in z vso silo. — Sodi se, da pojdejo transporti vojaštva čez nevtralni del Savojske.

Nemški uspehi proti Angležem pri Loosu. — Francoski napadi odbiti.

Dne 4. oktobra.

Včeraj zjutraj se je pojavilo pred Zeebrügge pet monitorjev, ki so brez učinka obstreljevali obrežje. Trije belgijski prebivalci so postali žrtve tega streljanja. Naša obrežna artiljerija je zadela en monitor, katerega so morali težko poškodovanega odvreči.

Proti angleški fronti, severno od Loosa, odkoder je bil ponoči izvršen brezuspešen izpad na naše pozicije, zapadno od Haisnes, so napadalna dela še bolj napredovala.

Južno od potoka Souchez so se mogli Francozi ustaliti v malem delu jarka ob višini severovzhodno od Givenchy. Južno od te višine so bili francoski napadi odbiti. 40 metrov dolgi del jarka, severovzhodno od Neuville, smo zopet osvojili.

V Champagni so včeraj popoldne Francozi brezuspešno pričeli napadati v okolici, severozapadno od Mossiges in severozapadno od Ville sur Tourbe. Njihova zbirališča smo vzeli pod koncentričen ogenj. Močan ponočni napad na našo pozicijo, severozapadno od Ville sur Tourbe, se je v topovskem in strojnem ognju razbil s težkimi izgubami.

Eden naših zrakoplovov je danes ponoči z vidnim uspehom bombardiral kolodvor Chalons, glavno etapno zbirališče za francoske napadalne čete v Champagni.

Ponesrečeni angleški napadi pri Loosu. Francoski napad v Champagni je bil v kali zaduščen.

Dne 5. oktobra.

Angleški napadi z ročnimi granatami na utrdbe, severno od Loosa, so bili zopet odbiti. Pri brezuspešnih napadih na te utrdbe niso imeli Angleži le znatnih izgub na mrtvih in ranjenih, temveč so pustili tudi 80 vjetnikov in 2 metalca min v naših rokah. Del jarka, ki so ga zasedli Francozi ob višini, severozapadno od Givenchy, smo včeraj zopet osvojili. Pri tem smo ugrabili 4 francoske strojne puške. V Champagni je sovražna artiljerija močno obstreljevala pozicijo severozapadno od Souaina, kjer je tudi izgledalo, da nas namerava sovražnik napasti. Naš artiljerijski ogenj je preprečil sovražnikovo prodiranje. Pri Vaquois smo prehiteli sovražnika z minskimi razstrelitvami. Mnogo sovražnih rogov je bilo zasutih. Sovražni letalci so bombardirali kraj Blache—St. Vaast, severovzhodno od Arras. Eden prebivalcev je bil ubit. Sicer ni bilo nobene škode.

Velik napad v Champagni, ki se je z velikimi izgubami razbil.

Dne 6. oktobra.

Na višini severovzhodno od Neuville smo odbili francoski, z ročnimi granatami izvršeni vpad.

V Champagni so Francozi tudi včeraj poskušali obnoviti ofenzivo na dosedanji napadalni fronti. Sovražnik je mislil, da bo mogel z močnim artiljerijskim ognjem, ki se je popoldan stopnjeval do največje ljutosti, napraviti našo pozicijo zrelo za splošni napad ter je medtem pripravil na celi fronti svoje čete za juriš. Vsled našega artiljerijskega ognja, ki je bil naperjen na izhodišče sovražnih čet, se je Francozom le na nekaterih mestih posrečilo pognati njihove čete na juriš, kjer so jurišale, tam so bile zopet s težkimi izgubami vržene nazaj. Tako se je ob cesti Somme—Py-Souain opetovano ponovljeni naskok popolnoma ponesre-

čil. Tudi severno in severovzhodno od Beau Sejour Ferme ter severozapadno od Ville sur Tourbe so bili napadi popolnoma brezuspešni.

Angleško poročilo od 1. oktobra 1915 trdi, da so Angleži v zračnem boju nad našimi letalci zmagoviti. O tem najboljšo informira naslednji pregled: V mesecu septembru se je izgubilo nemških aeroplanov: v zračnem boju 3, pogrešana 2, od tal sestreljena 2, v celem torej 7 letal. V istem času pa so izgubili naši sovražniki Angleži v zračnem boju 4, Francozi 11, Angleži od tal sestreljeno 1, Francozi 4 letala, na tla so se morali spustiti v naših črtah, oziroma za njimi 3 angleški in 7 francoskih aeroplanov. V celem so torej izgubili Angleži osem, Francozi 22, to je 30 letal.

Dnevno povelje generala Frencha.

Dnevno povelje feldmaršala Frencha z dne 30. septembra: Dosegli smo odločni štadij velike bitke, ki se je pričela 25. septembra. Naši zavezniki so predrli na jugu do zadnje obrambne črte sovražnika, vjeli obilo moštva in vplenili več topov. Deseti francoski armadni zbor se je mogel polastiti važne pozicije na Vimy in pogorja. Podjetja angleških čet so imela izdatne uspehe. Po raznih pripetljajih, kakor se dogajajo v vsaki veliki bitki, smo vzeli drugo sovražno črto in končno tudi pozicijo pri Loosu, ki je znana kot hrib 70. Tukaj smo napravili močno črto tik ob tretji in zadnji nemški črti in smo jo utrdili. Vjetnikov imamo najbrže nad 3000, vplenili smo 25 topov, več strojnih pušk in množino vojnega materijala. Sovražnik je imel velike izgube, posebno v številnih protinapadih, v katerih je zaman poskušal dobiti pozicije nazaj.

„Samo predigra . . .“

Kralj je feldmaršalu Frenchu poslal brzojavno čestitko, v kateri je rečeno, da so zadnji ljuti boji le predigra veliko večjih dejanj in novih zmag.

Angleške municijske tovarne.

Pod kontrolo municijskega ministra je sedaj prišlo še 264 tovarn, ki izdelujejo municijo in orožje. Vseh teh tovarn je dosedaj 979.

Turčija proti štirizvezi.

Boj za Carigrad.

Nemški podmorski čolni v Črnem morju.

Iz Odese javlja „Novoe Vremja“, da sta dva nemška podmorska čolna obstreljevala na Krimu več krajev in uničila mnogo ribiških parnikov.

„Novoe Vremja“ potrjuje, da je bil neki angleški parnik blizu Dofinovke, deset milj od Odese od nemškega podmorskega čolna torpediran. Tudi neki ruski parnik, ki se je peljal pred angleškim, je bil od podmorskega čolna napaden, pa je utekel.

Dardanelaska fronta: Pri Anaforti je naša artiljerija obstreljevala sovražni tabor blizu Bujuk Gmiklija in provzročila velike zmešnjave in škode. Pri Ari Burnu je večsah infaretijsko in artiljerijsko streljanje. Pri Sedilbahru ni provzročila od sovražnika na našem desnem krilu sprožena mina in proti našemu levemu krilu vprizorjeno običajno bombardiranje nikake škode. Sovražen monitor je poizkušal z indirektnim streljanjem bombardirati Gallipoli. Ko je naša artiljerija odgovorila in zadela krov monitorja, je ta odšel. Drugod nič važnega.

Ojačenje turške fronte ob Dardanelah.

Dne 7. oktobra.

Po podpisu turško-bolgarske pogodbe so Turki izpraznili proti Bolgarski stoječe trdnjave in za ojačenje svoje dardanelske fronte poslali 80.000 mož.

Nemčija in Amerika.

Spor radi parnika „Arabic“ poravnani.

Ameriška vlada bo vztrajala pri zahtevi, da Nemčija potopitev „Arabica“ odločno desavuirja in poda garancije, da se kaj takega ne bo zopet zgodilo. Nemški veleposlanik, grof Bernstorff, je izročil v soboto ameriški vladi nemško noto, ki ne odgovarja temu ameriškemu stališču. Grof Bernstorff je bil zato povabljen, da pride v Washington na ustmen razgovor. Ako bi Nemčija odklonila ameriške zahteve, bi Amerika prerusila diplomatske stike.

Na Balkanu.

Ruski ultimatum Bolgariji.

Rusija je izročila 3. oktobra bolgarski vladi ultimatum, ki zahteva, da se Bolgarija tekom 24 ur odreče vsem zvezam s centralnima državama. Ruski ultimatum je sestavljen v jako ostrem tonu, vendar pa ruski diplomati niso pozabili vplesti tudi razne sentimentalne sentence.

Četverozveza se bo te vojne udeležila s posebnimi ekspedicijami in iz Soluna prihaja poročilo, da so se ententne čete že začele izkrcovati. Angleški general Hamilton je že v Solunu z mnogimi višjimi angleškimi in francoskimi častniki in bukareška poročila pravijo, da bodo Italijani udarili čez Albanijo.

Ruski 24 urni ultimatum Bolgariji.

Petrograjska brzojavna agentura. Ruski poslanik v Sofiji je dobil naročilo, da izroči nemudoma ministrskemu predsedniku Radoslavovu sledečo noto:

Dogodki, ki se zdaj odigravajo v Bolgariji, pomenijo končni sklep vlade kralja Ferdinanda, položiti usodo dežele v roko Nemčije. Navzočnost nemških in avstrijskih oficirjev v vojnem ministertvu in pri generalnih štabih armade, zbiranje čet na ozemlju, ki meje ob Srbijo, dalekosežna finančialna podpora, ki jo je ministrstvo v Sofiji sprejelo od naših sovražnikov, ne dopušča nobenih dvomov več o ciljih sedanjih vojaških priprav bolgarske vlade. Četverozvezne sile, ki žele vresničje prizadevanj bolgarskega naroda, so Radoslavova opetovano opozorile, da bodo vsako sovražno dejanje proti Srbiji smatralo kot naperjeno proti njim. Od predsednika bolgarskega kabineta kot odgovor na ta svarila podana izdatna zagotovila so ovržena po dejstvih. Zastopnik Rusije, ki je zvezana z Bolgarijo po neminljivih spominih na osvobojenje Bolgarske od turškega jarma, ne more s svojo navzočnostjo odobravati bratomornega napada na slovanski narod in na zaveznika. Zato je dobil ruski poslanik naročilo, da z vsem osebjem poslanštva in konzulata zapusti Bolgarijo, če ne pretrganjem diplomatskih stikov 24 ur očitne svoje zveze s sovražniki slovanske stvari in Rusije in če takoj ne odstrani oficirjev pripadajočih armadama držav, ki sta s četverozvezo v vojni.

Rusija se je odločila za vojno proti Bolgariji.

O postopanju Rusije proti Bolgariji je sklepal zadnji ministrski svet, ki se je vršil nedavno v carjevem glavnem stanu. Da se poda Bolgariji ultimatum, o tem so bili vsi ministri edini; difference pa so nastale pri vprašanju, ali naj se Rusija zadovoli le s pretrganjem diplomatskih stikov ter prepusti vse nadaljne korake svojim zaveznicam, ali pa naj sama aktivno sodeluje. Večina ministrov se je odločila za aktivno sodelovanje. Vendar se zdi, da bodo nadaljni ruski koraki odvisni od stališča, ki ga zavzame Romunija. Ako se posreči pridobiti romunsko vlado, da se pridruži vojni proti Bolgariji, potem se bo Rusija omejila na pomorsko akcijo ob bolgarskem obrežju.

Četverozveza je vse ponudbe Bolgariji preklicala.

Četverozveza je grški vladi naznanila, da je preklicala svoje ponudbe, storjene Bolgarski za njeno udeležbo v vojni. Izkrcanje francoskih in angleških čet v Solunu se nemudoma zgodilo.

Ruskemu ultimatumu sta se pridružili še Anglija in Francija.

„Agence Telegraphique Bolgare“ objavlja sledeče uradno poročilo: Popoldne so obiskali zastopniki Rusije, Francije in Anglije ministrskega predsednika. Oba prva zastopnika sta izročila ministrskemu predsedniku po vsebini ne identični, značaj ultimatumov vsebujoči noti, v katerih zahtevata, opiraje se na prisiljeno razlago o oboroženosti od Bolgarije razglašeni nevtralnosti in cilju bolgarske mobilizacije, pod prettno prikinjenja odnošajev, da Bolgarija v 24. urah očitno prekine svoje odnošaje s centralnima državama in da odstrani baje pri različnih generalnih štabih bolgarske armade nahajajoče se nemške in avstro-ogrške častnike. Zastopnik Anglije je podal kratko verbalno noto, češ, da bo Angleška prekinila stike z Bolgarsko, ako bi iz dejstva bolgarske mobilizacije utegnile nastati sovražnosti na Balkanu. Zastopnik Italije se spričo pomanjkanja instrukcij temu koraku svojih kolegov še ni pridružil.

Bolgarija je že odgovorila.

Dne 5. oktobra.

Odgovor Bolgarije na angleški, francoski in ruski ultimatum je bil popoldne izročen. Dopoldne je izročila Bolgarija zastopnikom četverozveze odgovor na predloge teh držav, sporočene ji dne 14. septembra.

Bolgarske priprave.

Bolgari delajo strelske jarke in žične ovire ob svojih mejah. Bolgarske čete so že zbrane na vseh mejah, izvzemši bolgarsko-turško mejo.

Bolgarski kronski svet.

Iz Sofije poročajo: Po izročitvi ruskega ultimatumu, se je vršilo v kraljevi palači posvetovanje, katerega so se udeležili: kralj Ferdinand, prestolonaslednik Boris, ministrski predsednik Radoslavov in vojni minister general Zekov.

Agitacija entente v Bolgariji.

Mobilizacija je končana. Zastopniki entente se pripravljajo na odhod ter se trudijo še v zadnjem trenutku izzvati notranje težkoče. Med vo-

jaštvom delijo agenti entente celo razne propagatorične spise, tako, da so morale oblasti z vso strogostjo nastopiti.

Italijanske čete proti Bolgariji.

Posebno italijansko brodovje z 18 velikimi transportnimi parniki je bilo dirigirano na italijansko obal, kjer se bodo vkrcale one italijanske čete ki so določene proti Bolgariji.

Pred vojno napovedjo.

Dne 6. oktobra.

Bolgarija je odgovorila na ruski ultimatum nezadovoljivo. Pričakovati je vojne napovedi Rusije Bolgariji.

Izkrcanje četverozveznih čet se je pričelo dne 5. oktobra.

Dne 6. oktobra.

„Agence Havas“ razglša, da se je 5. t. m. začelo izkrcanje vojaštva v Solunu. Združene države so že pred nekaj dnevi storile svoje sklepe in dale potrebna povelja. Nota pravi dalje, da se vrše še pogajanja z Grško, ki je, še kot nevtralna država, podala protest proti izkrcanju. Obenem so francoski oficirji popolnoma svobodno pripravili izkrcanje. Francoski in angleški oficirji so bili v Solunu tako od civilnih kakor od vojaških oblasti presrečno sprejeti in so mogli takoj po svojem prihodu povsem svobodno pričeti s svojimi deli, ker spoznava javno mnenje potrebo, da četverozveza pomaga svojim srbskim prijateljem, s katerim ima Grška posebno zvezno pogodbo.

Ker je Bolgarija ultimatum odklonila je Rusija pretrgala diplomatske zveze.

Dne 6. oktobra.

Bolgarski odgovor na ruski ultimatum je bil izročen ruskemu poslaniku ob 2. uri 20 minut popoldne. Ker je njegova vsebina nezadovoljiva, je notificiral ruski poslanik bolgarskemu ministrskemu predsedniku prerušenje diplomatskih stikov.

Varstvo interesov ruskih podanikov je prevzelo nizozemsko poslanništvo.

Sazonov naznanda, da je ruski poslanik zapustil Bolgarijo.

Dne 6. oktobra.

Pariški „Journal“ poroča, da je ruski minister Sazonov rekel njegovemu dopisniku, da ni nobenega upanja, pripeljati Bolgarijo nazaj na pravo pot ter da je ruski poslanik že dobil ukaz, naj zapusti Sofijo, da bi s svojo navzočnostjo ne sankcioniral priprave za bolgarski napad na Srbijo.

Odhod poslanikov iz Sofije.

Bolgarska agentura: Zastopniki četverozveze so sinoči zahtevali svoje potne liste. Italijanski poslanik se je pridružil svojim tovarišem, dasi ni bil izročil nikake note. Enako je storil belgijski poslanik. Včeraj dopoldne je tudi srbski poslanik zahteval potne liste.

Rusi hočejo preko Romunije na Bolgarijo?

Iz Bukarešte poročajo: „Adeverul“ javlja, da Rusi organizirajo armado, ki naj koraka preko Romunije Srbiji na pomoč. Ta vest je vzbudila v romunski javnosti veliko razburjenje. General Popescu izjavlja v „L' Eclair des Balcan“, da romunska armada ne bo trpela, da bi Rusi kršili nevtralnost Romunije.

Bolgarija zaveznica Avstrije in Nemčije.

Preko Kopenhagena poročajo iz Petrograda: Tukajšnji diplomatski krogi so izvedeli, da je zavezniška pogodba med Bolgarijo, Avstrijo in Nemčijo že podpisana.

Strategična razvrstitev bolgarske armade je končana. Napad lahko prične vsak trenutek.

Bolgarsko-srbska vojna se začne danes ali jutri?

„Kölnische Zeitung“ javlja: Glasom poročil francoskih listov iz Soluna, pričakujejo v Sofiji, da se začne sovražnost bolgarske armade proti Srbiji dne 8. ali 9. oktobra.

Francosko vojaštvo se je izkrcalo v Solunu.

Dne 5. oktobra.

Grški generalni konzul za Nizozemsko je razglasil korespondenco med francoskim poslanikom v Atenah in med grško vlado glede izkrcanja vojaštva v Solunu. Francija izjavlja, da ima samo namen pomagati Srbiji in upa, da Grška izkrcanju francoskega in angleškega vojaštva ne bo ugovarjala, saj je v prijateljstvu in v zvezi s Srbijo. Došla poročila javljajo, da so Francozi v Solunu že izkrcali vojaštvo. Venizelos je protestiral, češ, da v zvezni pogodbi s Srbijo določeni slučaj še ni nastopil in tudi pravno ni upravičenja za izkrcanje.

General Hamilton je z mnogimi oficirji prišel v Solun in je obiskal zapovednika 3. armade Moskopoulosa, s katerim je imel daljši pogovor. Baje so bile dogovorjene posamičnosti transporta francosko-angleških čet na bolgarsko-srbski meji. Med tem so prišle prve francoske čete v Solun.

Dne 5. t. m. do 6. ure zvečer se je zunaj Kaparaburnna zasedlo 16 francoskih transportnih

ladij. Pripeljali so prvovrstne francoske vojake in nič kolonialnih. Čete se bodo takoj z železnico odpeljale v Srbijo in na bolgarsko mejo. Bolgarskim napadom najbolj izpostavljena proga Gjevgeji-Veles bo takoj zasedena, da bo promet zagotovljen na celi črti.

Pomirjevalne izjave Francije in Anglije grški vladi.

Francija in Anglija sta grški izjavili, da prihajajo zavezniške čete v Solun, da podpirajo če bo treba Grško in da ščitijo važno zvezo med Grško in Srbijo, železnico Solun—Gjevgeji—Veles—Skoplje.

Navzlic formalnemu protestu, ki ga je podal Venizelos proti izkrcanju ententnih čet, vlada v grških političnih krogih velika neodločnost. Listi zatrjujejo, da je treba pozdraviti Francoze in Angleže kot zaveznike, ako so prišli, da pomagajo Srbiji za slučaj bolgarskega napada; ako pa nameravajo pomagati Srbiji proti Nemcem oziroma Avstrijcem, potem pomenja izkrcanje njihovih čet kršenje grške nevtralnosti.

Vrhovno poveljstvo nad francosko-angleško ekspedicijsko armado prevzame general d' Amade, ki se je vrnil iz ruskega glavnega stana.

Solunsko prebivalstvo je francoske in angleške generale simpatično pozdravilo. General Hamilton je konferiral z grškim generalom Mošopolom. Grške oblasti se obnašajo zelo koncilijantno.

„Corriere della sera“ javlja in Aten: Po oficijelnem obvestilu o izkrcanju vojaštva v Solunu se je sešel ministrski svet na posvetovanje o položaju. Sklenil je, uravnati postopanje Grške po tem, kako se razvijajo dogodki. General d' Amade, ki je že na Srbskem, prevzame poveljstvo združenih armad. General Hamilton bo organiziral izkrcanje čet in materijala v Solunu. Vest o izkrcanju francosko-angleškega vojaštva je napravila v Atenah izreden vtis. Ministerjalni listi poudarjajo, živahno, da Grška ni zaveznica četverozveze, ampak, da je Bolgarska njen edini nasprotnik.

Vesnič finančni minister.

Poluradni „Odjek“ javlja: Finančni minister Paču bo demisijoniral. Za naslednika bo imenovan srbski poslanik v Parizu Vesnič.

Venizelos in četverozveza.

Srbsko ministrstvo zunanjih del je v zadnjih dneh zahtevalo od angleškega ministrstva pomožne čete. Angleško ministrstvo je odgovorilo, da pridejo kmalu angleško-francoske čete, da zasedejo Makedonijo, ki jo je četverozveza obljubila Bolgariji, in sicer na podlagi dogovora med Srbijo in Grško. Srbski minister zunanjih del je v Atenah zahteval pojasnil o tej dobrodošli vesti iz Londona, toda grški minister zunanjih del, ki o tem dogovoru ni ničesar vedel, ni mogel drugega storiti, kakor da je sporočil svoji vladi. „Nea Himer“ sklepa iz tega, da je Venizelos edini vedel o namenu Angleške in Francije, izkrcati vojaštvo in vsak dan pričakoval prihoda generala Hamiltona.

Venizelos je demisijoniral.

Kakor izve „Agence Havas“ iz Aten, je kralj izjavil ministrskemu predsedniku Venizelosu, da politiki sedanje vlade ne more slediti do konca. Minisirski predsednik je kralju izročil demisijo.

Po Venizelosovi demisiji. — Venizelosov govor pred odstopom.

Dne 6. oktobra.

„Agence Havas“ javlja iz Aten: Ministrski predsednik Venizelos je izjavil v parlamentu, da se bo Grška strogo držala srbsko-grške pogodbe, tudi če bi vsled tega morala Grška se postaviti proti Nemčiji, kar bi iskreno obžaloval. Venizelos je izrekel prepričanje, da je v interesu Grške, da se postavi na stran četverozveze. Njegova izjava je bila odobrena z večino 50 glasov; mohamedanski poslanci so glasovali proti njemu.

Grška ministrska kriza.

Dne 6. oktobra.

V tukajšnih grških krogih sodijo, da se ustanovi ali novo koalicijsko ministrstvo, v katero bi stopili Theotokis, Rallis in Gunaris, a ne tudi Venizelos, ali pa enetno ministrstvo, kateremu bi predsedoval Gunaris. To ministrstvo bi bilo nevtralno.

Kako utemeljujejo Grki svoje stališče napram izkrcanju zavezniških čet.

Iz Aten poroča Reuter: Oficijozna „Paris“ priobčuje članek o izkrcanju četverozveznih čet v Solunu ter pravi: Centralni državi nimata pravice grjati Grške, kajti grška vlada je proti izkrcanju formalno protestirala, dejansko pa se mu ne more upreti, ker bi z oboroženim odporom povzročila pogin države. Sicer pa postopa Grška, ako se zadovoljuje s formalnim protestom popolnoma v zmislu onih nasvetov, ki jih je dala Nemčija belgijskemu kralju, predno so nemške čete vdrle v Belgijo.

Železnica Solun-grška meja.

Dne 6. oktobra.

„Secolo“ javlja iz Soluna: Grški železniški minister je 3. t. m. prišel v Solun in osebno prevzel železnico iz Soluna do srbske meje. Ta železnica je last nemških kapitalistov. Grška vlada bo najbrž inozemske nastavljenec nadomestila z domačimi. Ta za preskrbo Srbije važna proga je toraj umaknjena tujemu vplivu. Izkrcanje francoskih čet se je začelo. Četverozveza bo zasedla kolodvor. Njene čete ostanejo nekaj dni v okolici mesta, predno odidejo v Srbijo.

Radoslavov izjavlja, da ostane Romunija nevtralna.

Iz Bukarešte poročajo: Bolgarski ministrski predsednik Radoslavov se je izjavil napram zastopnikom vladne stranke: Bolgarija lahko upravičeno upa, da bo postal njen položaj mnogo ugodnejši. Razširila bo svoje meje proti jugozapadu in jugu. Konflikt med Romunijo in centralnimi državama je poravnal. — Romunija bo ostala ves čas ofenzive centralnih držav nevtralna, tudi v slučaju, če bi se pojavile na Balkanu nove komplikacije.

Romunija je najela posojilo v Londonu.

„Agence Havas“ javlja, da je najela Romunija v Londonu novo posojilo, ki je že uradno ratificirano.

Četverozveza za Srbijo.

Ponavljajoč svoja prejšnja izvajanja pozivlja „Temps“ vnovič četverozvezne vlade, na hitra dejanja, da bi na daljni razvoj balkanskih razmer odločilno vplivale. Če bi se ponovilo velike napade, storjene z zavlačevanjem dardanelskih operacij, bi se to lahko hudo maščevalo. „Temps“ meni, da bi poziv na Grško zadostoval, da bi dovolila porabo solunske železnice za prevoz četverozveznega vojaštva, da dobi Srbija čim prej pričakovano pomoč.

Venizelos podpira Srbijo.

Venizelos hoče Srbijo na vsak način podpirati. Poslati ji hoče 100.000 mož na pomoč. Grški generalni štab ne stori ničesa, da bi preprečil izkrcanje ententnih čet v Solunu. Venizelos hoče tudi Romunijo pregovoriti k skupnemu postopanju proti Bolgariji. Stavil je Romunski vladi konkretne predloge, o katerih se je romunski ministrski svet že dvakrat posvetoval. Ministrski predsednik Bratianu se drži rezervirano.

Vsebina grško-srbske pogodbe.

Venizelos je v grški zbornici izjavil, da bo naprosil srbsko vlado, naj privoli v objavo srbsko-grške zvezne pogodbe, iz katere je razvidno, da je Grška zavezana, bojevati se proti vsaki državi, ki bo skupno z Bolgarijo napadla Srbijo.

Izpraznenje Niša.

Zasebne brzjavke nemških listov iz Sofije trde, da zapuste skupščina, vlada, železniška uprava, vsi uradi in banke Niš in se presele v Prištino.

Srbski in bolgarski zapovednik.

Poročila iz Sofije javljajo, da je za vrhovnega zapovednika bolgarske armade imenovan vojni minister Žekov, ki je najmlajši bolgarski general, za vrhovnega poveljnika srbske armade, ki se bori proti Bolgariji in bo štela pet divizij, pa general Stepanović.

DNEVNE VESTI.

Skupni ministrski svet. Pod predsedstvom ministra zunanjih del je bila v sredo seja skupnega ministrskega sveta, ki je trajala od 10, do tričetrt na 1. in od 3. do 5.

Zopetno odlikovanje. Josip vitez Poglačnik, polkovnik c. kr. polka prostovoljnih strelcev VI. in podpredsednik drž. zbora je že drugič odlikovan. Nj. Veličanstvo mu je podelilo vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo.

Imenovanje. Nadporočnik v 2. bosensko-hercegovskem pešpolku, dr. Vladimir Golja, c. kr. sodnik v Radovljici, je imenovan za nadporočnika-avditorja v rezervi.

Iz srednješolske službe. C. kr. deželni šolski svet je namestil bivšega suplenta na državni gimnaziji s slovenskim učnim jezikom v Gorici g. dr. Frana Mišica za suplenta na drugi državni gimnaziji v Ljubljani.

Zopetno izbiranje v letih 1873 do 1877, 1891, 1895 in 1896 rojenih črnovojniki se vrši dne: 18. in 19. oktobra v Kamniku za sodna okraja Kamnik in Brdo. 14., 15., 16. in 17. oktobra v Ljubljani za sodna okraja ljubljanska okolica in Vrhnika. 18. in 19. oktobra v Ljubljani za mesto Ljubljana. 21. in 22. oktobra v Radovljici za sodna okraja Radovljica in Kranjska gora. 24. in 25. oktobra v Kranju za sodna okraja Kranj in Trzič. 26. oktobra v Škofji Loki za sodni okraj Škofja Loka.

Komu iz letnikov 1873. do 1877. ni treba iti na nabor? C. kr. ministrstvo za deželno brambo je sporočilo na vprašanje, ali so dolžni iti na nabor po razglasu „M“, tudi oni črnovojniški obvezanci letnikov od 1873. do 1877., ki so služili v skupni armadi, v mornarici, v deželni brambi ali v žandarmeriji in so morali vstopiti v vojaško službo že povodom mobilizacije na podlagi takratnih vpoklicnih naznanil ali po določbah svoje vojaške ali odmembne izkaznice, pa so bili odpuščeni še v miru ali potem, da te osebe, ako so ona odpuščena še pravno veljavna, pa samo po sebi umljivi analogiji točke 8 zgoraj omenjenega razglaša „M“ oproščene nabora in se jih tudi ne pritegne k črnovojniški službi z orožjem, dokler omenjena odpuščena ne bodo razveljavljena.

Imenovanje v poštni službi. Gospod Josip Verdir je imenovan za višjega poštarja na Bledu.

Razglas. Z ukazom c. kr. deželnega predsednika na Kranjskem z dne 10. avgusta 1914. št. 509 Mob. objavljenim tudi v deželnem zakoniku za Kranjsko pod št. 30 letnika 1914 so se izdale za dobo vojnega stanja nove naredbe o zglaševanju na Kranjskem izvzemši policijski okoliš ljubljanski. Poglavitne razlike te naredbe napram dosedanjim za dobo vojnega stanja razveljavljenim zglaševalnim predpisom obstojajo v naslednjem: 1. V vseh krajih (delih kraja, selih, samiščih itd.) mora vsak gostilničar pri katerem se nastanejo tujci, voditi tujsko knjigo in vsak drugi stanodajalec mora zglasti vse pri njem prenočujoče stanjemalce. 2. Razven zglasitve je splošno predpisana tudi odglasitev. 3. Gostilničarji, pri katerih se nastanijo tujci, morajo podati zglastilo brez izjeme le po zglasilnici. 4. Vsak stanodajalec mora pri njem prenočujočega stanjemalca — naj ga sprejme pri sebi za plačo ali brezplačno, trajno ali začasno, kot stranko, na podlagi sorodnega, službenega ali delavskega razmerja ali iz kateregakoli povoda, pri županstvu zglasti in po njegovem odhodu, to je po opustitvi stanovanja, odglasiti. Kot stanodajalci se smatrajo tudi predstojniki samostanov, vzgojevališč ali drugih zavodov glede stanovalcev zavoda. Gostilničarje in stanodajalce se tedaj nujno pozivlje, da se natanko seznanijo z določili novih zglaševalnih predpisov iz deželnega zakonika, ki je pri županstvu vsakemu na vpogled, ter da se strogo držijo teh predpisov, ker se bode vsak prestopnik istih kar najstrožje kaznoval. Tujske knjige si morajo gostilničarji sami nemudoma preskrbeti, zglasilnice pa bo razdelilo županstvo.

Vpisovanje učencev v deško ljudsko šolo v Kranju. V pondeljek dne 11. oktobra 1915 se bode vršilo od 9. ure dopoldne dalje vpisovanje vseh tistih učencev, ki so to šolo pohajali že v šolskem letu 1914/15 in pa tistih šolodolžnih v Kranju bivajočih otrok, ki dosedaj še niso vpisani. Zaradi pomanjkanja prostora se bode število učencev iz sosednjih občin jako omejilo in se niti vsi lanski taki učenci ne bodo mogli sprejeti. Pričetek pouka se bode naznanil o priliki vpisovanja. — Vpisovanje se bode vršilo v stanovanju šolskega vodje. Domači lanski učenci se lahko zglastijo sami, one iz okolice in sploh novince pa morajo predstaviti stariši ali njih namestniki.

Radi oddaje moke po občini se občinstvo iznova opozarja, da se moka prične prodajati vsakokrat ob 7. uri zjutraj. Na krušnih kartah zadnjič označene številke ostanejo do preklica v veljavi. Od 7. do 8. ure pridejo na vrsto zaporedne številke 1—150, od 8. do 9. ure št. 151—300, od 9. do 10. ure št. 301—450, od 10. do 11. ure pa ostale številke. Na pozneje došle stranke se ni mogoče ozirati. Dan prihodnje prodaje se bo javno razglasil.

Truplo pok. dr. Avgusta Levičnika, c. in kr. rezervnega višjega zdravnika, ki je 27. novembra lanskega leta umrl v Přemyslu (za časa prvega obleganja), se je prepeljalo v Kranj in danes ob 9. uri zjutraj položilo na tukajšnjem pokopališču v rodbinsko gomilo. Naj v miru počiva v domači zemlji!

Ravnateljstvo državnih železnic razglašča, da bodeta na progji Ljubljana—Trbiž vozila od 10. oktobra naprej redno vsak dan še dva osebna vlaka več in sicer: Prvi odhaja iz Kranja proti Jesenicam ob 12 uri 32 minut opoldan; drugi pa odhaja iz Kranja proti Ljubljani ob 3. uri 38 minut popoldan.

Deželna elektrarna na Završnici. C. kr. okr. glavarstvo v Radovljici je zavrniški ugovore tvrde Leykam-Josefsthala in Tomo Pavšlarja, podelilo deželnemu odboru koncesijo za zgradbo deželne elektrarne na Završnici, ki je v istini tudi že v obratu. Sedaj je pa upravno sodišče razveljavilo podeljeno koncesijo in se je odredila nova vodopravna obravnava.

Koncert Boloković. V ponedeljek se je nudi ljubljanskemu občinstvu prav izreden glasbeni užitek. Ne kak umetnik srednje vrste, ampak najodličnejši violinski virtuoz mladi Hrvat Zlatko Baloković nas je odivil s svojo čarobno igro. Balokovičeva tehnika je precizna in sigurna, posebno lok obvladuje z tako lahkoto, da izvabi svojim strunam res samo glas prost vsega materijelnega. Lahek, topel in sladek je njegov ton, če treba pa tudi odločen in krepak. Ena njegovih glavnih vrlin pa je, da združuje z vratolomno virtuoznostjo tudi

pravo umetniško pojmovanje, kar se prav redko najde pri violinskih umetnikih. Baloković je res umetnik, ki občinstvu ne nudi le velikih tehničnih bravur, ampak mu s svojo mehko dušo raztolmači vse še tako skrite krasote posamezne skladbe. Da je umetnik takih vrlin sijajno dovršil stavljeni si vspered, je samoobsebi úmevno. Največ prilike pokazati vse svoje vrline, je imel v modernem Goldmarkovem velikem vijolinskem koncertu (Amol). Ševčikov „Břetislav“ je izzval tako frenetičen aplavz, da se je mladi umetnik petkrat moral pokazati navdušenemu občinstvu. Med drugimi točkami omenim še Sarasatejeve „Ciganske melodije“ in Paganinijev „Ples čarovnic“, katerih posebno slednji je občinstvo prepričal o nezmotljivosti Balokovičeve tehnike. Aplavz je bil tako vetikanski, da je umetnik moral dodati še eno točko. Diskreten in nad vse čuvstven spremljevalec mu je bil prof. Krauth iz Zagreba. Koncert je otvoril pevski zbor „Glasbene Matice“, ki je pomembnemu dnevu primerno z znano preciznostjo pod vodstvom g. koncertnega vodja Hubada zapel cesarsko himno, ki jo je občinstvo poslušalo stoje, in ki so ji ob koncu sledili navdušeni „živio“-klici. Ene besede pa ne morem zadržati in ta velja ljubljanski publikli. Reči moram, da se tako brezobzirno občinstvo redko v kaki koncert. dvorani dobi. Zakaj, mora vedeti vsakdo, ki je s pravim zanimanjem sledil koncertu. Sicer pa je bila dvorana do zadnjega kotička zasedena.

Zopet je umrlo eno hrepenenje po življenju in njega vrednem pomenu. Kajti Jaka Jereb, šeststošolec, doma iz Spodnjega Brnika, skozinskozi odličnjak, je po devetmesečni bolezni 6. t. m. v miru zaspal.

Poštni promet z vojnimi vjetniki v Srbiji je, kakor poročča „Rdeči križ“, do nadalje odredbe ustavljen.

Pogojno pravico do enoletnega prostovoljstva imajo tudi vsi oni za 15. oktober klicani črnovojniki, ki bi se v šolskem letu 1915./16. nahajali v onem razredu naših srednjih šol, po katerega dovršitvi je mogoče napraviti tkzv. dopolnilni izpit.

Pošiljatve za vojne vjetnike na Ruskem. Osredni poizvedovalni odbor „Rdečega križa“ na Dunaju, I., Jasormirgottstrasse 6 (oddelek za vojne vjetnike naznanja javnosti, da vsak, kdor hoče poslati vjetnikom v Rusijo in Sibirijo gorko obleko ali perilo — to stori sedaj in precej, ker poteče mnogo časa, predno dospo pošiljatve na naslovljeno mesto. Take pošiljatve so poštnine proste ter se zamorejo oddati pri vsakem poštnem uradu. Vendar morajo biti dobro in trdno zaviti in zašiti v platno. Strogo izključeno je, zavijati pošiljatve v časopise. Pisma, časopiši, sploh nobena tiskovina se ne sme priložiti. Pošiljatve ne smejo tehtati več kot 5 kg z omotom vred. Namesto ene velike obsežne pošiljatve — je umestneje, poslati manjše po presledkih enega tedna.

Aprovizacija. V petek se je vršila na deželni vladi vsled želje deželnega odbora važna konferenca, ki je imela pred vsem proučiti vprašanje, kako bi bilo urediti vojaško revizicijo klavne živine in krme, da bi ne bila ogrožena obstoj in bodočnost kmetovalca v deželi; v zvezi s tem pa je prišlo na razgovor tudi vprašanje, kako spraviti v kolikor mogoče pravično ravnotežje interese kmečkoga producenta z onimi meščanskega konsumenta? V tem pogledu se je pokazalo v debati ostro nasprotje med zastopniki deželnega odbora in zastopniki meščanskega konsumenta, ljubljanskim podžupanom dr. Trillerjem. Deželni glavar dr. Šusteršič je zahteval, da se takoj razveljavijo maksimalne cene za klavno živino, potem pa ves promet s klavno živino monopolizira v posebni družbi z omejeno zavezo (živinska vnovčevalnica), ki bo določevala v sporazumu z deželno vlado tržne cene za klavno živino in prašiče, ker so današnje maksimalne cene po sodbi deželnih strokovnjakov veliko prenizke! Eventualno se naj do ustanovitve take družbe vsaj materijalne cene primerno zvišajo. Istotako naj se zvišajo maksimalne cene za seno ter potem vsa dobava sena in slame poveri izključno zadružni organizaciji. Nadalje naj se razveljavijo maksimalne cene za mleko ter vsa kupčija z mlekom poveri tudi zadružni družbi. Pač pa naj se določijo dogovorno z zastopniki producenta enotne primerne (t. j. izdatno povišane) maksimalne cene za jajca in po potrebi tudi za druge kmetijske pridelke. Pravica podeljena mestni občini ljubljanski, da sme izključno ona kupovati jajca v nekaterih dolenjskih sodnih okrajih, naj se nemudoma razveljavi kot deželni kulturi kvarna in krivična in tudi prepričava kupovanja krompirja v kranjskem političnem okraju. — Podžupan dr. Triller je pobijal stališče deželnega glavarja ter je z vsjo odločnostjo ugovarjal odpravljenju oziroma zvišanju maksimalnih cen, ker bi vsako še nadaljno podraženje najpotrebnejših živil, kakor mesa, mleka, jajc itd. pomenjalo za meščanskega konsumenta naravnost katastrofo, dočim so za producenta že dosedanje cene navzlic vsem težavam produkcije jako ugodne. Nevarnosti, ki preti vsled vojnih razmer bodočnosti živinoreje in drugih pannon deželne kulture, naj se skuša od pomoči na drug način, ne pa z izstradanjem meščanskega prebivalstva, ki itak, vezano po večini na pičlo

stajno plačo, komaj še diha. — Konferenca, katero je vodil g. deželni predsednik baron Schwarz je končala, ne da bi prišla do konkretnih zaključkov. Navzoči so bili tudi zastopniki notranjega in poljedeljskega ministrstva in vojaške oblasti.

Konji na posodo. Vojno ministrstvo je naročilo armadnim zapovednikom naj dajo, v kolikor to dopuščajo vojne razmere, kmetovalcem na razpolaganje dispozicijske konje za jesenska kmetijska dela. Posojeni konji se morajo vrniti tekom 24 ur potem, ko so bili nazaj zahtevani.

Poglavje o navijanju cen. Prav na tiho in ne da bi kdo slutil je tobačna uprava podražila cigaretni tabak ter navila cene tako, da se res izplača. Marsikomu bodo nove cene zagrenile cigareto, zlasti ker se niso podražili le tobaki najfinejše vrste, temveč vsi brez izjeme od „Sultan flora“, do „turškega graničarskega“. V naslednjem navajamo nove cene, stare smo pridelali v oklepaju. A. tabak v škatljah po 100 g: Sultan Flor K 10 (K 6.50), superfini turški K 8 (K 5), najfinejši turški K 5.80 (K 4), fini Kir K 5 (K 3), fini Pursičan K 4.60 (K 2.60), najfinejši hercegovinski K 4.50 (K 2.50). B. tabak v zavojčkih po 25 g: fini turški K 0.90 (K 0.60), fini hercegovinski K 0.60 (K 0.44), srednjefini turški K 0.44 (K 0.32), drama K 0.30 (K 0.24), najfinejši ogrski K 0.22 (K 0.16), turški graničarski K 0.14 (K 0.10). „Kir“, „Pursičan“ in „najfinejši hercegovinski“ se ne bodo več prodajali paralelno rezani, temveč le v „kodrih“ (da ne bo videti primešanega „prahu“). Tak udarec še ni zadel avstrijskih kadilcev.

Nove naredbe. Zopet je izšlo več cesarskih naredb, urejujočih gospodarske zadeve. Ena teh naredb določa najvišje cene za škrob, iz krompirjevega škroba narejene moke, druga omejuje, oziroma urejuje porabo krompirja in sladkorne repe ter žita pri kuhanju žganja.

Usposobljenostne preizkušnje za obče ljudske šole v jesenskem terminu 1915 se prične na c. kr. moškem in ženskem učiteljskišču v Ljubljani v petek, dne 12. novembra ob 8. zjutraj. Pravilno opremljene prošnje k usposobljenostni preipkušnji je po šolskem vodstvu predložiti pravočasno c. kr. okrajnemu šolskemu svetu tako, da bodo najkasneje do srede, dne 3. novembra v rokah izpraševalne komisije.

Dunajska „Reichspost“ je v svoji nedeljski prilogi dne 3. oktobra priobčila kratek članek o Simon Gregorčiču in nemški prevod treh njegovih pesmi: „Cesarski razglas“, „Za dom med bojni grom“ ter „Odlikovanje“. Prevod teh pesmi je prav dober, poln Gregorčičevega poleta in jako gladko čitljiv. Pisatelj člančiča in prelagatelj omenjenih treh pesmi je Rudolf v. G r a d o v l i n.

Zvonovi s Koroškega. „Kärntner Tagblatt“ javlja, da so koroške cerkve ponudile vojni upravi že 72 zvonov in da bi jih, če treba, tudi še več dale na razpolaganje, a da se vojna uprava teh ponudb še ni poslužila, ker ima dovolj drugih kovin.

Konskripcijo psov v Zagrebu. Zagrebški magistrat je odredil popis vseh večjih psov, ki bi se dali porabiti za vprego. Pse bo porabila vojaška oblast.

Odda se takoj Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje in pritlikami. Podatki pri upravništvu tega lista. 43

Slavnim županstvom!

Najnovejša potrdila o istovetnosti, veljavna od 10. septembra t. l. se dobivajo v tiskarni „Sava“, komad po 3 vinarje. — Tiskovine „Izkaz za nakup moke“ komad po 4 vinarje se dobivajo istotam.

Stanovanje

obstoječe in 4 sob in potrebnih pritliklin se da za takoj v najem. Kje, pove iz prijaznosti upravništvo „Sava“.

Stanovanje s hrano

išče gospod, Natančneje v upravni „Sava“. 49

Največja slovenska hranilnica!

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

V LJUBLJANI PRESERNOVA ULICA št. 3.

8 12-11

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4¹/₂⁰/₀

brez odbitka.

Denarnega prometa do konca leta 1914
vlog dne 30. junija 1915
rezervnega zaklada

740 milijonov kron,
46 mil. 800 tisoč K,
1 mil. 330 tisoč K.

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4¹/₂⁰/₀

brez odbitka.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike,

Suhe gobe

in druge deželne pridelke v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah kupuje

M. RANT, KRANJ

trgovina mešanega blaga in deželnih pridelkov

Trboveljski in češki premog.

Restavracija pri kolodvoru

priporoča dobro kuhinjo, pristna vina, češko budjeviško pivo. Lep senčnat vrt.

5 52-41

! Za zimo!

Najstarejša trgovina

Ferd. Sajovic

v Kranju
(poprej J. C. Pleiweiss)
priporoča

2 52-41

! Za zimo!

svojo bogato zalogo

sukna, zimskih modnih blagov, barhentov za ženske bluze in obleke, pike, belih in višnjevih barhentov, ševijotov, kamgarnov in lodnov za pelerine, šifona, bele kotenine in platna za rjuhe, cvilha za žimnice, satenastih in pisanih posteljnih odej, kakor tudi vsega drugega manufakturnega blaga. Volneni robci, pletli najnovejših vzorcev in najboljše kakovosti. Zimske moške in ženske srajce, jopice in hlače.

Snežne kape, trebušnike, naročnike, rokavice in nogavice za vojake.

Svilnati robci najnovejših vzorcev.

Najbolj varno naložen denar v vsem političnem kranjskem okraju!

1 12-34

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

Splošni rezervni zaklad (lastno premoženje) nad 378.000 kron!

Hranilnica posoja na zemljišča po 5¹/₂% na leto in na amortizacijo v 45 letih, tako da na primer dolžnik v teku 45 let popolnoma poplača posojilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

Koncem leta 1914. je bilo stanje hranilnih vlog nad

5 milijonov 337 tisoč kron.

Posojil na zemljišča ter posojil občinam nad 4 milijone kron.

4¹/₂⁰/₀

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nedvignjene vložne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — to je dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglasati radi tega pri hranilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge res varne, priča zlasti to:

da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev, ter župnišča cerkveni denar.

Ta najstarejši in največji denarni zavod na celem Gorenjskem uraduje

v Kranju na rotovžu

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in vsak tržni dan tudi od 2. do 4. ure popoldne.